

Vlaanderen
is materiaalbewust

Langetermijnvisie Eindverwerking

Vlaams Parlement
Commissie Leefmilieu
Hoorzitting Afvalverbranding
23 februari 2021

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Bart Thibau en Lieve De Greeff
afdeling Afval- en Materialenbeheer
team Reststromen

1. Inleiding – Context: achtergrond

- ▶ **Beleid sinds 1981 met als inspiratie de ladder van Lansink**
- ▶ **In de eerste plaats storten van brandbaar afval afbouwen gerealiseerd vanaf 2006 voor rechtstreeks storten van huishoudelijk afval en de jaren nadien ook voor bedrijfsafval:**
 - via verhoogde heffing storten van brandbaar afval vanaf 2007 duurder dan verbranden
 - uitfaseren verlaagde heffingstarieven voor storten van brandbare residu's
- ▶ **Geflankeerd door investeringen in bijkomende verbrandingscapaciteit**

1. Inleiding – Context: beleidskader

- ▶ **Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2016-2022 (HAGBA):**
 - huishoudelijk restafval: daling met ca. 10% tegen einde planperiode (138 kg/inw)
 - bedrijfsrestafval: daling met 15% tegen einde planperiode
 - evenwicht tussen aanbod en capaciteit binnen HAGBA
 - actie 48: opmaak langetermijnvisie
- ▶ **Daling hoeveelheid restafval i.f.v. circulaire economie (regeerakkoord) en uitstoot broeikasgassen (klimaatbeleidsplan)**
 - huishoudelijk restafval: naar 100 kg/inw tegen 2030
 - bedrijfsrestafval: daling met gelijkaardig percentage
 - broeikasgassenuitstoot van afvalverbranding: -25% tegen 2030

1. Inleiding – Traject Langetermijnvisie

► Wat voorafging:

- eerste ontwerptekst (maart 2018)
- consensusnota (oktober 2018)
- nieuwe ontwerptekst (november 2019)
- overleg met sector (voorjaar 2020)
- overleg met kabinet en IKW (najaar 2020)
- mededeling aan de Vlaamse Regering (18 december 2020)

Inhoud Langetermijnvisie Eindverwerking

2. Monitoring van de recente evoluties
3. Prognoses en beleidsscenario's
4. Instrumentarium
5. Aanvullende criteria voor afbouw scenario's
6. Conclusies
7. Bijlagen

► Vandaag focus op verbranden (ook storten maakt deel uit van LT-visie)

2. Monitoring recente evoluties

2.1 Capaciteitsberekening voor afvalverbranding

► HAGBA-aanbod:

- **zowel**
 - storten
 - verbranden
 - uitvoer voor verbranding
- **brandbaar restafval (HA+BA)**
- **+ RDF of bewerkte fracties uit deze stromen**
 - exclusief uitvoer naar cementindustrie
- **brandbare sorteer- en recyclageresidu's**
- **vast niet-risicohoudend medisch afval**

► Niet HAGBA:

- **hout**
- **slib**
- **gevaarlijk afval**
- **invoer**

2. Monitoring recente evoluties

2.1.1 AANBOD BRANDBAAR AFVAL cfr. HAGBA: herkomst Vlaanderen (tabel 1)

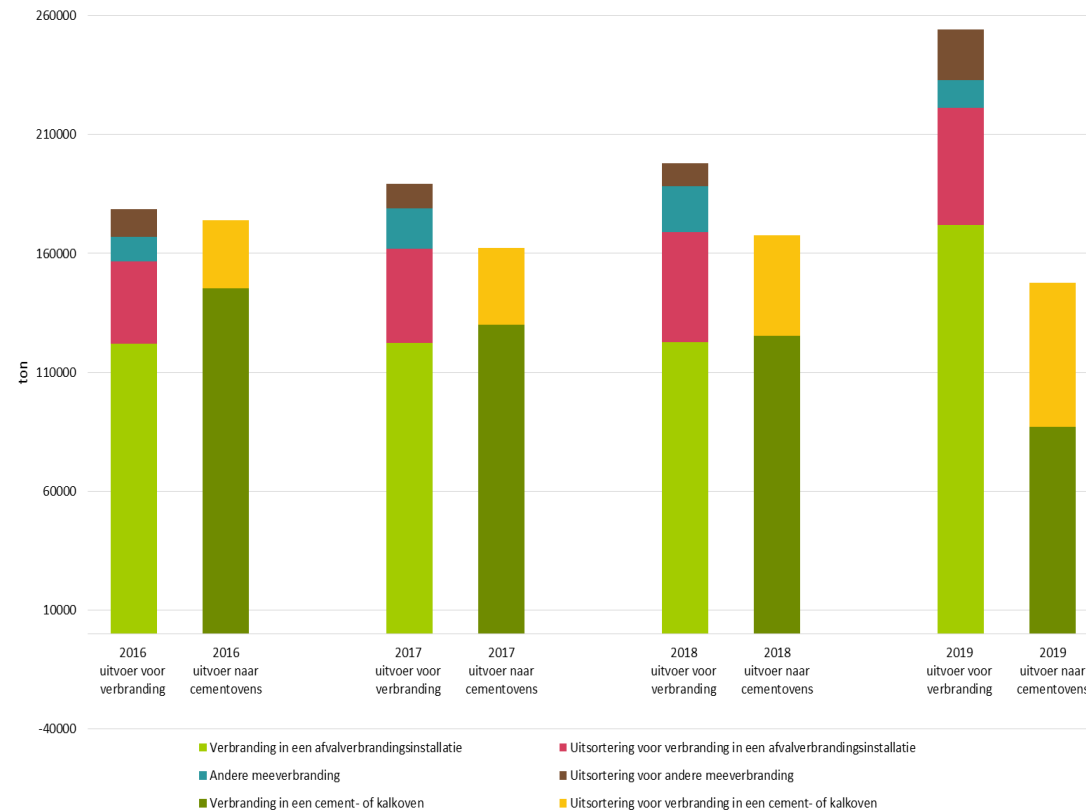
	2016	2017	2018	2019
Huisvuil, grofvuil, gemeentevuil	807 198	796 605	805 983	787 851
Niet-gevaarlijk hoogcalorisch bedrijfsafval	405 644	386 745	377 465	350 415
Niet-gevaarlijke laagcalorisch bedrijfsafval	575 419	576 943	580 804	610 461
Vast niet-risicohoudend medisch afval	15 460	15 003	15 370	14 066
Recyclageresidu's	635	626	608	533
TOTAAL VERBRANDEN	1 804 356	1 775 922	1 780 230	1 763 326
Ander brandbaar, niet gevaarlijk afval	12 145	17 143	39 219	17 618
Brandbare recyclageresidu's	81 149	57 756	64 469	51 617
Brandbaar gemeentevuil	0	0	0	3 929
TOTAAL STORTEN	93 295	74 899	103 688	73 164
Verbranding AVI	122 123	122 409	122 813	172 062
Uitsortering voor verbranding AVI	29 071	39 738	46 197	49 228
Andere meeverbranding	10 359	16 776	19 385	11 494
Uitsortering voor andere meeverbranding	11 474	10 325	9 599	21 610
TOTAAL UITVOER	173 027	189 248	197 994	254 394
TOTAAL AANBOD	2 070 678	2 040 069	2 081 912	2 090 884

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

2. Monitoring recente evoluties

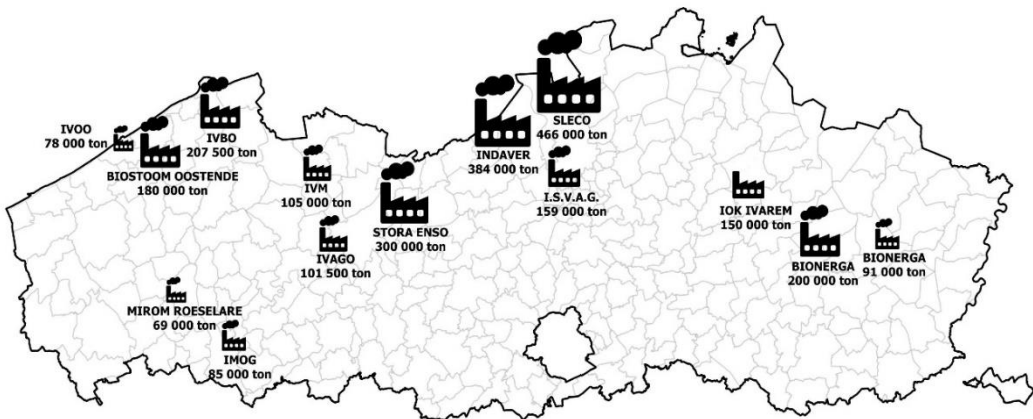
2.1.1 AANBOD BRANDBAAR AFVAL: herkomst Vlaanderen (tabel 2)

"Bestemming"	Brussel	Wallonië	Buitenland	TOTAAL
Verbranding in een cement- of kalkoven	0	64 022	22 945	86 968
Uitsortering voor verbranding in een cement- of kalkoven	0	60 251	443	60 694
TOTAAL	0	124 274	23 388	147 662

2. Monitoring recente evoluties

2.1.2 ACTUELE VERBRANDINGSCAPACITEIT

	Vergunde capaciteit (ton)	Effectief verbrand gemiddelde 2017-2019 (ton)	Vergunnings-termijn
MIROM Roeselare	69 000	65 917	onbepaalde duur
ISVAG	159 000	141 551	31/12/2025
ISVAG (nieuw)*	190 000	nvt	onbepaalde duur
IVAGO Gent	101 500	99 106	7/01/2024
Biostoom Oostende	180 000	164 739	19/04/2027
SLECO Doel	HAGBA: 316 000 Totaal: 466 000	HAGBA: 419 283 Totaal: 657 361	14/06/2032
Indaver Doel	384 000	439 051	14/06/2032
IVBO Brugge	207 500	167 425	27/09/2032
Stora Enso WBO II	HAGBA: 100 000 Totaal: 300 000	HAGBA: 81 221 Totaal: 291 266	15/11/2032
IMOG Harelbeke	85 000	61 965	13/12/2032
IVOO Oostende	78 000	59 909	7/02/2033
Bionerga Houthalen	91 000	101 354	HA tot 23/09/2020
Bionerga Beringen (nieuw)*	200 000	nvt	29/08/2033
IVM Eeklo	105 000	101 270	12/04/2036
Vergund HAGBA	1 876 000	1 880 157	
Vergund HAGBA (nieuw)*	2 017 000		

2. Monitoring recente evoluties

INVULLING REËLE CAPACITEIT (TABEL 4)

	Effectief verbrand 2016 (ton)	Effectief verbrand 2017 (ton)	Effectief verbrand 2018 (ton)	Effectief verbrand 2019 (ton)	Gemiddeld e over drie jaar (ton)
HAGBA stromen met herkomst Vlaanderen	1 808 329	1 780 484	1 780 230	1 763 326	1 774 680
HAGBA stromen met herkomst Brussel/Wallonië/Buitenland	79 717	82 983	77 518	76 280	78 927
SUBTOTAAL HAGBA stromen	1 888 046	1 863 468	1 857 748	1 839 606	1 853 607
Niet-HAGBA stromen (vnl. slib en hout) met herkomst Vlaanderen	367 090	358 441	344 622	319 517	340 860
waarvan hout	148 795	149 574	137 384	136 406	141 121
Niet-HAGBA stromen (slib en hout) met herkomst Brussel/Wallonië/Buitenland	96 374	105 207	156 367	139 861	132 660
waarvan hout	87 777	64 791	74 405	43 950	61 049
SUBTOTAAL niet-HAGBA stromen	463 464	463 648	500 989	459 378	474 672
TOTAAL	2 351 510	2 327 116	2 358 737	2 298 984	2 328 279

2. Monitoring recente evoluties

AANBOD VS. CAPACITEIT

Situatie eind 2019 (ton)	
AANBOD:	
Verbranden	1 763 326
Export voor verbranden	254 394
Storten	73 164
TOTAAL	2 090 884
Vergunde capaciteit (incl. Bionerga Beringen)	1 986 000
(+ nieuwe installatie ISVAG)	2 017 000
Reële verwerkingscapaciteit (gemiddelde over drie jaar) wordt ook gebruikt voor niet- HAGBA stromen	2 328 280

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

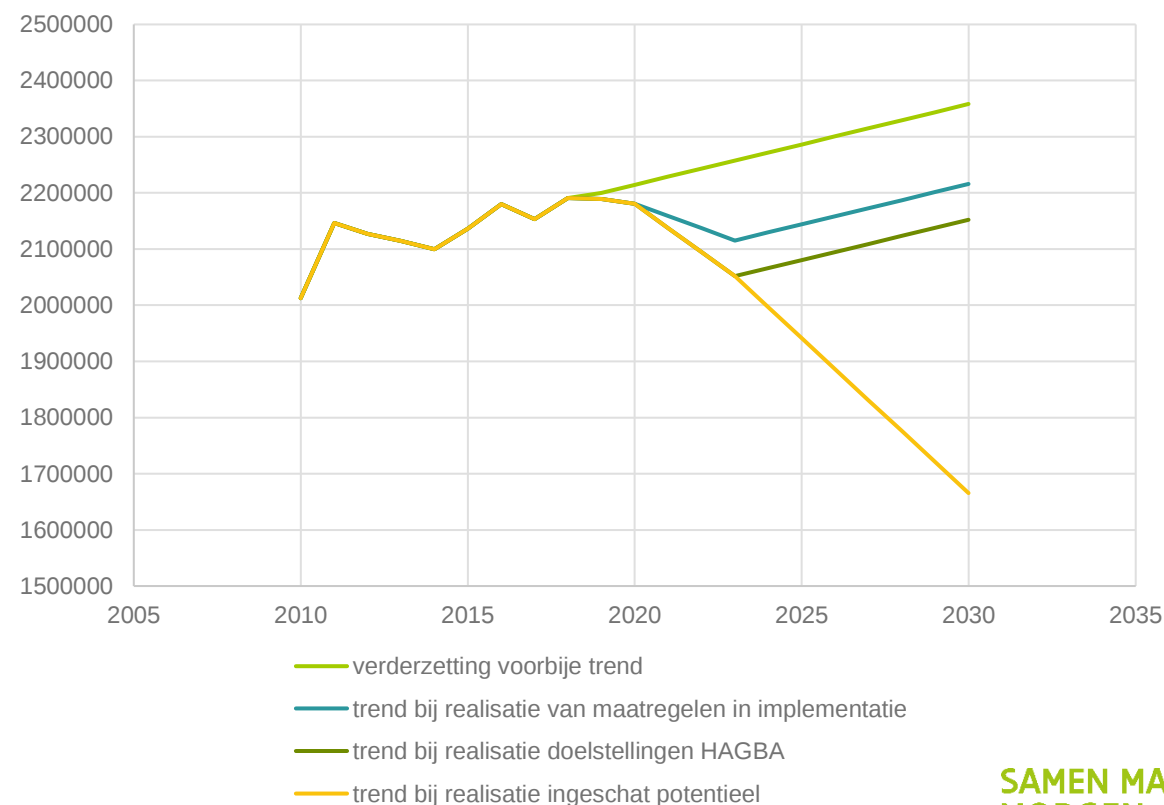
OVAM

3. Prognoses en beleidsscenario's

3.1 CAPACITEITSPANNING

- 2018-2019 tijdelijke tekorten
- +110 kton Bionerga vanaf 2020
- +31 kton ISVAG vanaf ca. 2024
- verschuiving afvalstoffen
- planning stilstanden

3.2 AANBOD

4. Instrumenten

- ▶ Stort- en verbrandingsverboden
- ▶ Regelgevende instrumenten aan het begin van de keten
- ▶ Gedifferentieerde of verhoogde heffingen aan het eind van de keten
- ▶ Sturende heffingen aan het begin van de keten

5. Aanvullende criteria voor afbouw scenario's

► Technologie (zie Vito)

- Europese richtlijn + Vlaamse regelgeving
- studie verwerkingsscenario's CE Delft

► Energie

- drempels voor energie-efficiëntie

► Klimaat (CO2-neutraliteit)

- op langere termijn

► Geografische spreiding/mobiliteit (modal shift)

- afvaltransport beperken
- afzet energie/CO2

6. Conclusies

- ▶ **Totaal aanbod brandbaar afval stabiel, met toename HAGBA-aanbod**
- ▶ **Capaciteit volgt het aanbod**
 - daling hoeveelheid restafval = prioriteit
 - gevolgd door het afstemmen van de capaciteit
- ▶ **Aanbod onder zelfvoorziening**
 - eigen capaciteit noodzakelijk, focus op een daling van het aanbod
- ▶ **Aanbod dat niet onder zelfvoorziening valt en wordt ingezet als brandstof = Europese vrije markt**
 - voldoende eigen capaciteit zonder te streven naar volledige zelfvoorziening, d.w.z. geen capaciteit bijbouwen, maar ook niet afbouwen zolang er wordt uitgevoerd

6. Conclusies: Beleidsaanbevelingen

- ▶ **Verbrandingsinstallaties koppelen aan recyclageketen binnen de CO2-doelstellingen**
- ▶ **Beleidsmatig is er momenteel geen vraag naar uitbreiding van verbrandingscapaciteit tenzij deze volledig past binnen de doelstellingen rond klimaatneutraliteit en de nodige capaciteit op langere termijn (2050)**
- ▶ **Klimaatneutraliteit geldt voor alle sectoren, mag niet gerealiseerd worden door een loutere verschuiving van afval naar andere industrie**

6. Conclusies: Vervolgtraject

- Set van criteria voor evaluatie vergunning (2030-2033)
- Onderzoek naar faciliterend instrument voor afbouw van capaciteit
- Beleidsondersteunend overzicht van de situatie in landen met vooruitstrevend afvalbeleid
- Opvolgen beschikbare relevante capaciteit buiten Vlaanderen
- Uitwerken werkwijze om de capaciteit af te stemmen op het aanbod
- Sturende economische instrumenten aan het begin van de keten

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

Vlaamse overheid
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
2800 Mechelen
T 015 284 284
F 015 203 275
www.ovam.be
info@ovam.be

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Bart Thibau en Lieve De Greeff
afdeling Afval- en Materialenbeheer
team Reststromen

Vlaanderen
is materiaalbewust

